

Vanhusneuvoston kommentit Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden sekä työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoselvitykseen

Laaja taustaselvitys palveluiden verkoston muutoksesta on hyvä pohjapaperi tilanteesta ja myös kehittämistarpeista. Hyvinvointialueuudistuksen ydintä on perusterveyspalvelujen saatavuus ja oikea-aikaisuus. Tämän vuoksi perusterveydenhuoltoon tulee panostaa, jotta vältettäisiin erityissairaanhoidon lisääntynyt tarve. On hyvä, että suunnitelma jakautuu vuosille 2024 - 2035 ja sen vaikuttavuutta tulee arvioida alueittain säännöllisesti. Todettuihin puutteisiin ja ongelmiin tulee reagoida ja tehdä muutoksia joustavasti.

Kysymys 1: Vastaavatko sote-asemien palveluverkosta tehdyt esitykset (fyysiset toimipisteet, liikkuvat palvelut, digitaaliset palvelut) aluevaltuustossa 14.8.2023 hyväksytyjä palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita?

- Kaikkien palveluita koskevien päätösten tulee perustua asiakaslähtöisyyteen. Erityisen tärkeää tämä on ikäihmisten kohdalla.
- Pienten kuntien palvelut tulee järjestää. Lähipalvelut tulee olla saatavilla vähintään kerran viikossa kaikilla alueilla. Palveluihin pääsy tulee varmistaa kehittämällä kuljetuspalveluita.
- Digitaalisten palvelujen lisääminen ja kehittäminen on hyvä asia. Digitaaliset palvelut eivät palvele suurta osaa ikääntyneistä. Palveluita tulee olla saatavilla monikanavaisesti muutenkin kuin digitaalisena. Digitaalisten palveluiden käyttökohteet on harkittava huolellisesti ja vastuasiat potilasturvallisuuden ja tietosuojan osalta selvitettävä.
- Etäpalvelujen ja liikkuvien palvelujen konkreettista vaikutusta tulee pilotoida ennen lopullisen päätöksen tekoa.
- Yhteistyötä yksityissektorin kanssa tulee tehdä ja selvittää myös palvelusetelien käyttömahdollisuutta.

Kysymys 2: Mitä tulee erityisesti huomioida jatkovalmistelussa tai onko muita yleisiä kommentteja?

- Tulevina vuosina ikäihmisten yhteisöllisen asumisen merkitys kasvaa. Tästä syystä hyvinvointialueen ja kuntien tulee tehdä nopeita päätöksiä yhteisöllisen asumisen kehittämiseksi ja rakentamisen aloittamiseksi.
- Kunnissa on toimivia kiinteistöjä, joita tulee hyödyntää esim. kuntoutuksessa, yhteisöllisessä asumisessa, työikäisten sosiaalipalveluissa tai päivätoiminnassa.
- Monipuolinen viestintä palveluista ja niissä tapahtuvista muutoksista on erityisen tärkeää ikäihmisille.
- Niille paikkakunnille, joihin ehdotetaan muutoksia palveluihin, tulisi järjestää asukastilaisuudet ennen päätöksen tekoa.
- Muutoksen arvioinnin yhteydessä tullaan tekemään asiakaskyselyitä, jotka tulee ehdottomasti kohdentua myös yli 80- vuotiaille siten, että he voivat vaikuttaa tasavertaisesti tulevien päätösten valmisteluihin. Kyselyt tulee tehdä riittävän laajalla otannalla.
- Riittävästä henkilöstömäärästä on huolehdittava. Pito- ja vetovoima henkilöstön suhteen on säilytettävä ja se toteutuu hyvällä muutosjohtamisella.
- Lähitorien merkitys ikäihmisten palveluverkostossa on merkittävä. Lähitori toimintaa tulee tarjota kaikissa Pirha:n alueen kunnissa yhdenvertaisesti. Lähitorit lisäävät yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja yritysten kanssa kokonaisvaltaisen ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveydenedistäminen näkökulmasta.